

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. kesäkuuta 2024
(OR. en)

11212/24

JAI 1045
FRONT 198
MIGR 281
COMIX 287

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	9942/24
Asia:	Eurooppalaista raja- ja merivartiostoa koskevan asetuksen arviointi myös pysyvän joukon osalta – Neuvoston päätelmät (13. kesäkuuta 2024)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston istunnossaan 13. kesäkuuta 2024 hyväksymät päätelmät eurooppalaista raja- ja merivartiostoa koskevan asetuksen arvioinnista myös pysyvän joukon osalta.

**Neuvoston päätelmät eurooppalaista raja- ja merivartiostoa koskevan asetuksen¹ arvioinnista
myös pysyvän joukon osalta**

Euroopan unionin neuvosto, joka

Yleistä

1. ON TYYTYVÄINEN komission kertomukseen, joka koskee raja- ja merivartiostoasetuksen arviointia. Siinä tarkastellaan tuloksia, joita Euroopan raja- ja merivartiostovirasto, jäljempänä 'virasto', on saavuttanut, ja toimia, joita eurooppalaisen raja- ja merivartiostoyhteisön on toteutettava, jotta voidaan tukea asetuksen täysimääräistä täytäntöönpanoa sekä varmistaa tosiasiallinen Euroopan yhdennetty rajaturvallisuus ja tehokas unionin palauttamispolitiikka.
2. MUISTUTTAA, että raja- ja merivartiostoasetusta täytäntöönpantaessa haasteina ovat olleet muuttoliike EU:n ulkorajoilla ja keskeisissä lähtö- ja kauttakulkumaissa, covid-19-pandemia, Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan sekä muuttoliikkeeseen liittyvät välineellistämistilanteet.
3. KOROSTAA, että asetuksen täytäntöönpano on osaltaan vahvistanut rajavalvontaa EU:n ulkorajoilla, tehostanut unionin palauttamispolitiikkaa ja mahdollistanut eurooppalaisen raja- ja merivartioston pysyvän joukon asteittaisen käyttöönoton; PAINOTTAA, että viraston päätehtävänä on tukea jäsenvaltioita näissä pyrkimyksissä.
4. PANEE MERKILLE, että asetuksen arvioidaan olevan merkityksellinen ja johdonmukainen ja antavan lisäarvoa EU:n tasolla. KOROSTAA, että on korjattava havaitut puutteet ja keskityttävä täytäntöönpanon ja vakiinnuttamisen jatkamiseen, jotta voidaan saavuttaa eurooppalaisen raja- ja merivartiostoyhteisön koko potentiaali, samalla kun käynnistetään pohdinta asetukseen mahdollisesti tehtävistä kohdennetuista muutoksista.

¹ Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen (EU) 2019/1896 arvioinnista, mukaan lukien pysyvän joukon arviointi (5490/24 + ADD 1 + ADD 2).

5. PAINOTTAA, että on tarpeen vastata organisatorisista, teknisistä ja operationaalisista vajeista johtuviin haasteisiin, jotka tällä hetkellä heikentävät asetuksen vaikuttavuutta.
6. KOROSTAA, että koska viraston ja eurooppalaisen raja- ja merivartiostoyhteisön tehtävät lisääntyvät erityisesti muuttoliike- ja turvapaikkasopimussopimusta koskevien säädösten täytäntöönpanon ja uusien eurooppalaisten tietojärjestelmien käyttöönoton myötä, on ratkaisevan tärkeää priorisoida viraston keskeisiä tehtäviä ja käyttää resursseja tehokkaasti ottaen huomioon kunkin jäsenvaltion tilanne, muun muassa maantieteelliset ja geopoliittiset erityispiirteet.

Hallintorakenne

7. PANEE MERKILLE komission arvion, jonka mukaan 'hallintoneuvoston ja Frontexin pääjohtajan välinen tehtävänjako sekä valvontarakenne ovat selkeät ja toimivat; TOTEAA, että viraston organisaatiorakenne on tarpeen saattaa täysin linjaan sen toimeksiannon kanssa; PAINOTTAA tässä yhteydessä, että hallintoneuvoston marraskuussa 2023 hyväksymä uusi organisaatiorakenne on toteutettava kaikilta osin.

Tilannetietoisuus

8. KOROSTAA, että tarvitaan tarkka, täydellinen ja ajantasainen tilannekuva EU:n ulkorajoilta; PAINOTTAA, että Euroopan yhdennetyn rajaturvallisuuden keskeiset osatekijät on tarpeen ottaa huomioon riskianalyyseissä; KOROSTAA korkealaatuisten tietojen merkitystä ja sitä, että on tärkeää käyttää kaikista tilannetietoisuusvälineistä, mukaan lukien riskianalyysit ja haavoittuvuusarvioinnit, peräisin olevia tietoja. Näin voidaan saada lähes reaaliaikainen kokonaiskuva tilanteesta ulkorajoilla, myös rajan läheisellä alueella, osaltaan havaita, ehkäistä ja torjua rajatylittävää rikollisuutta ja laitonta muuttoliikettä sekä auttaa varmistamaan, että muuttajia suojellaan ja ihmishenkiä pelastetaan; KEHOTTA tässä yhteydessä EU:n virastoja vaihtamaan tietoja tehokkaasti ja KOROSTAA, että Eurosurin kehittäminen on tarpeen saattaa päätökseen.

Operatiiviset toimet

9. KIITTÄÄ virastoa sen jäsenvaltioille antamasta teknisestä ja operatiivisesta tuesta, erityisesti avusta rajavalvontatoimenpiteissä ja yhteisoperaatioissa sekä siitä, että se on tarjonnut kaikenlaisia palauttamiseen liittyviä palveluja; KOROSTAA, että on varmistettava, että viraston työmenetelmiä voidaan mukauttaa jäsenvaltioiden erilaisiin realiteetteihin ja tarpeisiin sekä tilanteeseen EU:n ulkorajoilla ja naapurustossa, ottaen asianmukaisesti huomioon salakuljetus- ja muiden rikollisverkostojen uudet toimintatavat sekä kunnioittaen perusoikeuksia täysimääräisesti.

Pysyvä joukko ja suorituskykyjen kehittäminen

10. VAHVISTAA, että pysyvä joukko, joka on täysin toimintakykyinen ja laatulähtöinen ja tukee jäsenvaltioita kentällä, on tärkeä; PAINOTTAA tässä yhteydessä, että tarvitaan tehokkaita rekrytointiprosesseja ja komennuksia sekä riittävää koulutusta, erityisesti kun on kyse erikoisasiantuntijoista ja profiileista; KOROSTAA, että pysyvän joukon kokoonpanoa ja asiantuntemusta on hienosäädettävä, jotta voidaan ottaa paremmin huomioon nykyiset ja tulevat operatiiviset tarpeet; TÄHDENTÄÄ, että tarvitaan joustavuutta, jotta henkilöstöä ja kalustoa voidaan kohdentaa uudelleen sen mukaan, miten operatiiviset tarpeet tai vastaanottovalmiudet muuttuvat ulkorajaosuuksilla; PAINOTTAA, että EU:n henkilöstösäännöistä johtuvat rajoitukset, jotka vaikuttavat komennusten tuloksellisuuteen, on ratkaistava hyväksymällä asianmukaiset täytäntöönpanosäännöt.
11. VAHVISTAA, että on tärkeää, että jäsenvaltiot ovat sitoutuneet osallistumaan pysyvään joukkoon. Näin mahdollistetaan tulokselliset komennukset, jotka vastaavat jäsenvaltioiden operatiivisia tarpeita.
12. KOROSTAA, että kehitettäessä edelleen pysyvää joukkoa ja sen lähettämisen yhteydessä on tarpeen ottaa huomioon käytännön esteet, kuten menettelyt kansallisten tietokantojen käyttämiseksi, kielimuurit tai jäsenvaltioiden vastaanottovalmiudet.

13. MUISTUTTAA, että tosiasiallinen Euroopan yhdenmukainen rajaturvallisuus edellyttää tehostettuja rajavalvontasuorituskykyjä ja -infrastruktuuria, valvontakeinoja ja kalustoa, mukaan lukien viraston omistuksessa oleva tekninen kalusto; PAINOTTAA, että on tärkeää kehittää ja päivittää säännöllisesti suorituskykyjen kehittämissuunnitelmaa ja kansallisia suorituskykyjen kehittämissuunnitelmia linjassa Euroopan yhdenmukaisuutta koskevan monivuotisen strategisen toimintapoliittisen syklin kanssa, jotta voidaan varmistaa pitkän aikavälin yhdenmukainen strateginen suunnittelu ja ennakoitavuus viraston ja jäsenvaltioiden keskeisten suorituskykyinvestointien osalta.

Ulkoinen ulottuvuus

14. MUISTUTTAA eurooppalaisen raja- ja merivartioston ulkoisen ulottuvuuden merkityksestä; KOROSTAA tässä yhteydessä, että tarvitaan koordinoitua lähestymistapaa, joka kattaa asiaankuuluvat toimijat ja liittyy yhteen tilannetietoisuuden ja kehityssuunnatukset ulkorajoilla ja keskeisissä lähtö- ja kauttakulkumaissa sekä operatiiviset toimet, myös palautukset.
15. KOROSTAA, että niiden strategisten kumppanuuksien lisäksi, jotka on tehty tai joita tehdään keskeisten kolmansien maiden kanssa, on tärkeää tehdä ja toteuttaa asemaa koskevia sopimuksia tai työjärjestelyjä keskeisten lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa, jotta voidaan muun muassa estää laitton maastalähtö unioniin; PAINOTTAA tässä yhteydessä, että on edelleen ensiarvoisen tärkeää lisätä luottamusta, antaa teknistä apua ja kehittää valmiuksia kolmansissa maissa.

Palauttaminen

16. KOROSTAA, että tuki, jota Frontex tarjoaa palautusten, uudelleenkotouttamisen ja takaisinoton yhteydessä, on merkityksellistä ja tarpeen säilyttää jatkoa ajatellen jäsenvaltioiden operatiivisten tarpeiden mukaisesti.
17. TÄHDENTÄÄ, että hallintoneuvoston on annettava strategista ohjausta palauttamiseen liittyvissä kysymyksissä asiantuntijataso ja korkean tason keskustelujen pohjalta. KEHOTTA komissiota, virastoa ja asiaankuuluvaa palautuksia käsittelevää korkean tason foorumia parantamaan koordinoitua sen varmistamiseksi, että viraston operatiiviset toimet edistävät osaltaan EU:n prioriteettien täytäntöönpanoa.

18. KEHOTTAÄ tarvittaessa vahvistamaan Euroopan yhdenmukaisen rajaturvallisuuden kansallista hallinnointia, jotta voidaan virtaviivaistaa kansallista kantaa palautuksiin.
19. KEHOTTAÄ komissiota tutkimaan viraston mahdollisuuksia antaa kolmansille maille operatiivista tukea sellaisten palauttamisoperaatioiden järjestämisessä, jotka suuntautuvat muihin kolmansien maihin.

Perusoikeudet

20. PAINOTTAA, että on tärkeää varmistaa perusoikeuksien kunnioittaminen, suojeleminen ja edistäminen viraston toiminnassa; KOROOSTAA, että arvioinnissa havaittiin, että virastossa käytössä oleva perusoikeuskehys auttaa estämään perusoikeusloukkauksia jäsenvaltioille ja kolmansille maille annettavan tuen yhteydessä; PAINOTTAA perusoikeusvastaavan tärkeää roolia; KOROOSTAA tässä yhteydessä, että raja- ja merivartiostoasetuksen mukaisesti perusoikeusvastaava osoittaa vähintään yhden perusoikeusvalvojan kuhunkin operaatioon; PAINOTTAA, että jäsenvaltioita on kuultava etukäteen, kun kehitetään vakioimuotoisia toimintamenettelyjä operaatioissa mukana olevia perusoikeusvalvojia varten.

Päätelmä

21. Tiedostaen hallintoneuvoston roolin VAHVISTAA, että neuvosto aikoo antaa asianmukaista poliittista ja strategista ohjausta toimenpiteistä, jotka eurooppalaisen raja- ja merivartiostoyhteisön on määrä toteuttaa, jotta raja- ja merivartiostoasetus voidaan panna täytäntöön tehokkaasti ja koordinoitusti; KEHOTTAÄ komissiota säännöllisin väliajoin tarkastelemaan edistymistä ja raportoimaan toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi, jotta asetukseen voidaan tarvittaessa ehdottaa muutoksia oikea-aikaisesti ja perusteellisen vaikutustenarvioinnin pohjalta.